

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 16 grudnia 2022 r.

Znak: ZPS-3.431.13.9.2022.SB

Pan
Mariusz Sira
Wójt Gminy Radowo Małe

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 14-16 września 2022 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Radowo Małe. Czynności kontrolne wykonywane były w Urzędzie Gminy w Radowie Małym, Radowo Małe 21 oraz w Ośrodku Pomocy Społecznej w Radowie Małym, Radowo Małe 70.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia Nr 34/2022 z 8 sierpnia 2022 r. w składzie: Sylwia Buczkowska – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Karolina Czaja-Śmietana – starszy inspektor wojewódzki.

Kontrolą objęto sposób realizacji zadań nałożonych na gminę przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem okresu ograniczeń spowodowanych przez COVID-19 w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 16 września 2022 r. oraz realizację zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w dniach 15-16 marca 2018 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Radowie Małym oraz w dniu 14 marca 2018 r. w Urzędzie Gminy w Radowie Małym.

Ustaleń dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w Urzędzie Gminy i w Ośrodku Pomocy Społecznej w Radowie Małym oraz wyjaśnień udzielonych przez pana Mariusza Sirę – Wójta Gminy Radowo Małe oraz panią Annę Marcinkowską – kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Radowie Małym na podstawie upoważnienia Nr 8/2022 Wójta Gminy Radowo Małe z dnia 14 września 2022 r.

Akta kontroli str. 1-15

Działalność Gminy Radowo Małe w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna

Oceny dokonano na podstawie analizy sposobu realizacji przez Gminę Radowo Małe następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

1. Opracowanie i realizacja 3-letniego programu wspierania rodziny.

W kontrolowanym okresie, w gminie obowiązywał Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 przyjęty Uchwałą Nr XIII/98/2020 Rady Gminy Radowo Małe z dnia 29 maja 2020 r., który wchodził w życie z dniem podjęcia uchwały. Poprzedni Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 przyjęty został Uchwałą Nr XX/108/2017 Rady Gminy Radowo Małe z dnia 25 kwietnia 2017 roku. Oznacza to, że w okresie od 1 stycznia do 28 maja 2020 r. w gminie nie było programu wspierania rodziny, co narusza art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W kontrolowanym okresie, trzykrotnie przekazano Radzie Gminy Radowo Małe sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny (10 lutego 2020 r., 10 marca 2021 r. i 10 marca 2022 r.). Terminy przekazania były zgodne z przepisami. W sprawozdaniach przedstawiono potrzeby związane z realizacją zadań.

Z informacji przekazanych przez kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Radowie Małym wynika, że gmina w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obejmuje rodziny zagrożone kryzysem lub przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparciem ośrodka. Ośrodek zapewniał pomoc w formie asystentury, pracy socjalnej, dożywiania dzieci, pomocy rzeczowej i finansowej oraz wsparcia specjalistów (psycholog, terapeuta, prawnik).

Na terenie gminy organizowano sołectkie festyny rodzinne, dzieciom zapewniono możliwość udziału w zajęciach plastycznych i kulinarnych. Zorganizowano kolonie letnie.

Pracownicy ośrodka współpracowali z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Efektem podejmowanych działań jest poprawa funkcjonowania rodzin w środowisku, zwiększenie świadomości rodzin o istniejących zagrożeniach, podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i społecznych oraz wzmocnienie więzi i odpowiedzialności.

Akta kontroli 16-43

2. Wyznaczenie podmiotu organizującego pracę z rodziną.

Na podstawie Uchwały XXIII/129/2013 Rady Gminy Radowo Małe z dnia 27 marca 2013 r. zadania z zakresu wspierania rodziny wykonuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Radowie Małym.

W § 3 lit. k – l statutu ośrodka, przyjętego Uchwałą Nr XXI/156/2021 Rady Gminy Radowo Małe z dnia 24 czerwca 2021 r. wskazano, że do zadań ośrodka w szczególności należy wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz wspieranie kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”. W strukturze organizacyjnej ośrodka opisanej w § 5 pkt 1 nie ujęto jednak asystenta rodziny, który powinien realizować wskazane zadania. Podobnie w obowiązującym Regulaminie Organizacyjnym, wprowadzonym Zarządzeniem Nr 17/2021 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Radowie Małym z dnia 4 sierpnia 2021 r. nie ujęto asystenta rodziny w § 5 opisującym strukturę ośrodka, ani w § 11 dotyczącym zakresu odpowiedzialności, uprawnień oraz obowiązków pracowników. Podczas kontroli, kierownikowi ośrodka wskazano na konieczność wprowadzenia zmian w przywołanych dokumentach.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „w przypadku, gdy wyznaczonym (...) podmiotem jest ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, w ośrodku albo w centrum można utworzyć zespół do spraw asysty rodzinnej”. Zarządzeniem Nr 9/2021 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej

w Radowie Małym z dnia 5 maja 2021 r. został powołany Zespół ds. Asysty Rodzinnej, który funkcjonuje przy ośrodku.

Akta kontroli 16-40

3. Kwalifikacje asystentów rodzin i sposób ich zatrudniania.

W kontrolowanym okresie, w gminie zatrudnionych było dwóch asystentów rodziny, kolejno na jednym etacie. Obaj posiadali wykształcenie zgodne z wymogami ujętymi w art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W przypadku poprzedniego asystenta (...), brakowało oświadczenia dotyczącego wypełniania obowiązku alimentacyjnego. Kierownikowi ośrodka wskazano, aby zatrudniać asystenta po spełnieniu wszystkich wymagań wskazanych w ustawie. Przed nawiązaniem stosunku pracy, pracownicy zostali zweryfikowani w rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym⁴.

Asystenci realizowali swoje obowiązki w systemie zadaniowego czasu pracy.

W ramach realizacji art. 12 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pracownicy uczestniczyli w finansowanych przez gminę szkoleniach z zakresu prowadzenia dokumentacji, pracy asystenta z rodzinami (w tym również w okresie pandemii) oraz współpracy z pracownikiem socjalnym i koordynatorem pieczy zastępczej.

Akta kontroli 45-46

4. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Zadanie podlegające kontroli	Ustalenia dokonane w trakcie kontroli
Wsparcie asystenta	<p>Zgodnie z oświadczeniem kierownika ośrodka, w okresie od 1 lipca 2021 r. do 7 marca 2022 r. w gminie nie było asystenta rodziny z uwagi na brak osoby chętnej do podjęcia pracy na ww. stanowisku. W Biuletynie Informacji Publicznej ośrodka oraz na portalu społecznościowym Urzędu Gminy Radowo Małe, cyklicznie zamieszczano ogłoszenia o naborze (łącznie 5 ogłoszeń). Dokonywano także rozpytywania wśród pracowników innych instytucji oraz dwukrotnie zgłoszono ofertę pracy do Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie. W efekcie podjętych działań, w marcu 2022 r. zatrudniono asystenta rodziny. W okresie braku asystenta, wsparcia rodzinom udzielali pozostali pracownicy podmiotu organizującego pracę z rodziną.</p> <p>Na dzień kontroli w gminie zatrudniony był jeden asystent, który swoją opieką obejmował 6 rodzin. Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy: „liczba rodzin objętych wsparciem jednego asystenta nie może przekroczyć 15”. W związku z tym należy stwierdzić, że liczba asystentów w Gminie Radowo Małe była adekwatna do potrzeb gminy.</p> <p>Zgodnie z informacjami uzyskanymi od kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Radowie Małym, na dzień kontroli wsparciem asystenta objętych było 6 z 7 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Analizie poddano dokumentację</p>

⁴ Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152).

jednej rodziny, która nie została objęta asystenturą.

Rodzina

(usunięto opis sytuacji rodziny)

Sytuacja jest monitorowana przez pracowników podmiotu organizującego pracę z rodziną.

Oceny pracy asystenta dokonano na podstawie analizy indywidualnej 8 przypadków rodzin objętych wsparciem w kontrolowanym okresie, w tym czterech (.....,,,), z którymi asystent zakończył współpracę. Na terenie gminy nie było rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem przez sąd.

Przeanalizowano sposób przydzielenia asystenta rodzinom. We wszystkich przypadkach objęcie rodziny wsparciem asystenta następowało zgodnie z procedurą opisaną w art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W jednym przypadku (.....) wejście asystenta do rodziny nastąpiło przed sporządzeniem wywiadu środowiskowego i przyznaniem asystenta. W dwóch przypadkach (.....,) w dokumentach rodzin znajdowały się druki zgody na współpracę z asystentem, ale brakowało zakreślenia wyboru. Udzielono instruktażu w tym zakresie.

Analizie poddano 17 planów pracy z rodzinami opracowanych w kontrolowanym okresie. Wszystkie pierwsze plany zostały sporządzone w przeciągu miesiąca od objęcia rodziny wsparciem asystenta. W jednym planie brakowało terminów realizacji działań. W dwóch przypadkach (.....,) brakowało potwierdzenia, że plan został sporządzony we współpracy z członkami rodziny, a w trzech przypadkach (.....,,) – w konsultacji z właściwym pracownikiem socjalnym. Narusza to zapisy art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W części planów cele główne i szczegółowe oraz przewidywane efekty pomyłone były z działaniami. Podano zbyt ogólne terminy realizacji działań. Udzielono instruktażu w tym zakresie.

Asystenci dokumentowali współpracę z instytucjami i osobami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań asystenta rodziny należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie jej podmiotowi organizującemu pracę z rodziną. Analizie poddano 18 ocen sytuacji rodzin, których asystent dokonał w kontrolowanym okresie. We wszystkich analizowanych przypadkach, w dokumentacji widniał zapis „sprawozdanie z pracy z rodziną”. Kierownikowi ośrodka wskazano, że należy stosować nazewnictwo zgodne z ustawą. Wszystkie oceny zostały dokonane terminowo i przekazane podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.

W 4 przypadkach zakończono współpracę z asystentem, w tym w trzech – ze względu na rezygnację rodziny (.....,,) i w jednym – ze względu na osiągnięcie celów (.....). We wszystkich przypadkach asystent prowadził monitoring sytuacji rodzin, który był dokumentowany w postaci notatek służbowych.

W jednym przypadku (.....) kontrolujący ocenili działania pracowników

	<p>ośrodka jako niewystarczające. (usunięto opis rodziny)</p> <p>Ostatni dokument w teczce rodziny to notatka z kwietnia 2022 r. – pracownik socjalny odnotował, że mieszkanie jest wystawione na sprzedaż, a pani nie otwiera drzwi. Od kwietnia do dnia kontroli brak dokumentów potwierdzających monitoring rodziny lub informacji, kiedy rodzina opuściła teren gminy. Brak również potwierdzenia prowadzenia rozmów z matką na temat możliwości powrotu dzieci do domu rodzinnego. Kierownik ośrodka oświadczył, że pani w niedługim czasie opuściła gminę, a pracownik socjalny skontaktował się telefonicznie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wadowicach, celem ustalenia czy klientka faktycznie przebywa na terenie miasta oraz poinformowania o aktualnej sytuacji rodziny. W dokumentach rodziny brakowało dokumentów potwierdzających te działania. Kierownikowi ośrodka wskazano, aby monitorować sytuację rodzin zagrożonych (pani w ciąży), aż do momentu uzyskania potwierdzenia, że rodzina opuściła teren gminy oraz powiadamiać pisemnie właściwy ośrodek pomocy społecznej o przeniesieniu na jego teren zagrożonej rodziny z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej.</p> <p>Wszystkie uwagi dotyczące prowadzenia dokumentacji oraz pracy asystenta przekazano kierownikowi ośrodka. Zaproponowano również zapoznanie się z wytycznymi zawartymi w „<i>Rekomendacjach metodycznych i organizacyjnych: Asystentura rodziny</i>” Izabeli Krasiejko wydanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2016 roku.</p>
<p>Praca z rodziną dziecka przebywającego w pieczy zastępczej</p>	<p>Art. 10 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje, że: „praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną”. Na dzień kontroli, w pieczy zastępczej przebywało 27 dzieci z 13 rodzin. W kontrolowanym okresie w pieczy umieszczono 18 dzieci z 6 rodzin. Asystent pracował z 4 rodzinami, z tego: dwie rodziny (.....,) zrezygnowały ze wsparcia przed umieszczeniem dzieci w pieczy. Jedna wyprowadziła się z terenu gminy wkrótce po zabraniu dzieci, a druga została pozbawiona władzy rodzicielskiej. Jedna rodzina (.....) zrezygnowała z asystentury po umieszczeniu dzieci w pieczy, a jedna (.....) nadal współpracuje.</p> <p>Przeanalizowano dokumentację pozostałych 9 rodzin nie objętych wsparciem asystenta, w zakresie działań podejmowanych przed umieszczeniem dzieci w pieczy oraz po ich umieszczeniu. W 7 przypadkach nie ma obecnie możliwości współpracy z rodzinami ze względu na: śmierć rodziców, pozbawienie władzy rodzicielskiej, pobyt rodzica poza terenem gminy, w domu pomocy społecznej lub w zakładzie karnym. W większości tych przypadków rodziny nie korzystały z pomocy ośrodka przed umieszczeniem dzieci w pieczy. Pozostałe dwie rodziny objęte były wsparciem ośrodka. W rodzinie (usunięto opis rodziny) Druga rodzina (....) (usunięto opis rodziny)</p>

	<p>W kontrolowanym okresie asystent pracował z 3 rodzinami, z których dzieci przebywały w pieczy – z 1 zakończył współpracę ze względu na osiągnięcie celów (powrót dzieci do domu). Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań asystenta należy opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. Spośród 8 rodzin objętych asystenturą wybranych do analizy indywidualnej, trzy (.....,,) miały dzieci w pieczy zastępczej w okresie pracy z asystentem. W dwóch przypadkach (.....,) brakowało potwierdzenia, że plany pracy z rodzinami zostały sporządzone we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz skoordynowane z planem pomocy dziecku przebywającemu w pieczy. Narusza to przytoczony przepis.</p> <p>Z informacji uzyskanych w jednostce wynika, że w kontrolowanym okresie do ośrodka wpłynęły łącznie 23 zaproszenia do udziału w posiedzeniach dotyczących okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Pracownicy podmiotu organizującego pracę z rodziną uczestniczyli osobiście w 14 posiedzeniach. Część posiedzeń ze względu na stan epidemii odbywała się w formie zdalnej (rozmowy telefoniczne). W przypadku nieobecności na posiedzeniu sporządzono pisemną informację o sytuacji rodzin biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej.</p>
<p>Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa</p>	<p>Zgodnie z oświadczeniem Wójta Gminy Radowo Małe, gmina zapewnia mieszkańcom wsparcie asystenta rodziny, pracę socjalną, poradnictwo psychologiczne (przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – raz w miesiącu) i prawne (raz w tygodniu). Na terenie gminy organizowane są festyny rodzinne mające na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji. W razie potrzeby specjalistycznego wsparcia, ośrodek kieruje mieszkańców do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie lub Centrum Zdrowia Psychicznego w Łobzie.</p> <p>Informacje o możliwościach skorzystania ze specjalistycznego wsparcia znajdują się na tablicach ogłoszeń oraz gminnych stronach internetowych.</p>
<p>Funkcjonowanie ośrodka w okresie ograniczeń spowodowanych przez COVID – 19</p>	<p>Zgodnie z oświadczeniem Wójta Gminy Radowo Małe, w okresie ograniczeń spowodowanych przez COVID – 19, w pierwszej fazie pandemii pracownicy kontaktowali się z klientami zdalnie lub przy pomocy środków komunikacji informatyczno-telekomunikacyjnych. Asystent rodziny i pracownicy socjalni monitorowali sytuację w rodzinach przy pomocy środków telekomunikacyjnych, a w przypadkach skomplikowanych, wymagających podjęcia niezwłocznych działań, pracownicy socjalni i asystenci wykonywali swoje obowiązki w środowisku z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i ochrony osobistej.</p>

Akta kontroli 47-116

5. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

Zgodnie z oświadczeniem kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Radowie Małym, gmina podejmowała działania promujące ideę rodzin wspierających poprzez m. in. rozmowy z osobami z najbliższego otoczenia rodzin, z którymi pracował asystent lub pracownik socjalny. Ponadto na stronie internetowej urzędu gminy oraz na tablicy ogłoszeń zamieszczono informację o poszukiwaniu rodzin wspierających. Opracowano także informacje w wersji papierowej, ulotka dostępna była w ośrodku. Ponieważ w kontrolowanym okresie nie utworzono rodzin wspierających, nie było potrzeby wyodrębniania specjalnego funduszu na ich szkolenie, czy funkcjonowanie.

Akta kontroli 117-118

6. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Na terenie Gminy Radowo Małe funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego w Rogowie w formie opiekuńczo-specjalistycznej. Przeznaczona jest dla 15 wychowanków. Placówka działa w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Radowie Małym, na podstawie zapisów statutu ośrodka, przyjętego uchwałą nr XXI/156/2021 Rady Gminy Radowo Małe z 24 czerwca 2021 roku. Kierownik ośrodka jest jednocześnie kierownikiem ww. placówki. W placówce zatrudnieni są: wychowawca, opiekun, logopeda, psycholog i pedagog. Placówka spełnia wymagania lokalowe i sanitarne, posiada właściwe opinie.

Akta kontroli 119-120

7. Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z oświadczeniem Wójta Gminy Radowo Małe, informacje o sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych uzyskiwane są na podstawie informacji przekazywanych przez mieszkańców gminy oraz od pracowników okolicznych szkół. Informacje takie są sprawdzane i weryfikowane przez pracowników ośrodka, a w przypadku gdy się potwierdzą i rodzina wyrazi zgodę na współpracę z ośrodkiem, pracownik socjalny podejmuje współpracę z rodziną. W pozostałych przypadkach sytuacja jest monitorowana. Działania dokumentowane są w formie wywiadów środowiskowych, notatek służbowych i pracy socjalnej.

Na dzień kontroli, na terenie gminy przebywała jedna rodzina zagrożona kryzysem (.....).
(usunięto opis rodziny)

Sytuacja w rodzinie jest monitorowana.

Akta kontroli 48-50, 96-100, 121

8. Podejmowanie działań na rzecz kobiet w ciąży, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Gmina podejmowała te działania poprzez zatrudnienie asystentów rodziny, udostępnienie na stronie internetowej ośrodka informacji na temat przysługujących praw oraz możliwości ubiegania się o pomoc, wynikających z ustawy i Programu kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”⁵. Opracowano ulotkę informacyjną oraz lokalny informator we wskazanym zakresie.

Zgodnie z oświadczeniem wójta, w kontrolowanym okresie nie było rodzin/osób korzystających z jednorazowego świadczenia opisanego w art. 4 ust. 2 pkt 2 przywołanej

⁵ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329).

ustawy. Do Ośrodka Pomocy Społecznej w Radowie Małym nie wpłynął wniosek o koordynację poradnictwa opisanego w art. 8 ustawy „Za życiem”.

Akta kontroli 48-50, 122-127

9. Sprawowanie kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego.

Zgodnie z art. 28a ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wójt/burmistrz sprawuje kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną oraz placówkami wsparcia dziennego, a na podstawie art. 28a ust. 2 przywołanej ustawy może upoważnić, w formie pisemnej, do sprawowania kontroli swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika jednostki organizacyjnej gminy.

Zgodnie z oświadczeniem wójta, sprawuje on kontrolę nad Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Radowie Małym między innymi w zakresie pracy z rodziną, a także nad nowo utworzoną Placówką Wsparcia Dziennego w Rogowie. Kontrola realizowana jest na bieżąco, cyklicznie (średnio raz w miesiącu) są organizowane spotkania z kierownikiem ośrodka oraz pracownikami, podczas których omawiana jest realizacja zadań oraz ewentualne problemy i potrzeby. Wójt oświadczył ponadto, że w ramach czynności nadzorczych wielokrotnie wizytował placówkę wsparcia dziennego, gdzie prowadził rozmowy z wychowawcą oraz dziećmi przebywającymi w placówce. Powyższe czynności nie zostały jednak udokumentowane w formie pisemnej. Zdaniem wójta odzwierciedleniem sytuacji finansowej i zadaniowej ośrodka jest przedstawianie sprawozdań opisowych z działalności oraz corocznie sporządzany raport o stanie gminy, w którym oddzielny rozdział poświęcony jest polityce społecznej i rodzinnej.

Należy stwierdzić, że podczas poprzedniej kontroli wydane zostało zalecenie w zakresie sprawowania kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną. W odpowiedzi na zalecenia z 17 kwietnia 2018 r., ówczesny Wójt Gminy Radowo Małe wskazał, że kontrola zostanie przeprowadzona w II półroczu 2018 roku. Z ustaleń obecnej kontroli wynika, że od dnia udzielenia odpowiedzi w gminie nie przeprowadzono kontroli z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, co narusza ww. przepis.

Akta kontroli 128-129

10. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Zgodnie z oświadczeniem Wójta Gminy Radowo Małe oraz informacjami zawartymi w sprawozdaniach z realizacji gminnego programu wspierania rodziny, gmina współfinansowała pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W okresie od 1 stycznia 2020 r. do dnia kontroli, gmina przeznaczyła na ten cel łącznie 334.494,61 zł.

Akta kontroli 130

11. Sprawdzenie, czy gmina sporządza sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz, czy przekazuje je Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w wersji elektronicznej.

W kontrolowanym okresie, gmina przekazała Wojewodzie Zachodniopomorskiemu 5 sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny zgodnie z terminami określonymi w rozporządzeniu w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej⁶.

Akta kontroli 131-135

⁶ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1195)

12. Przechowywanie dokumentacji osób, do których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Podczas kontroli stwierdzono, że dokumentacja osób, do których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przechowywana jest w zamkniętych szafach i chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych. Wójt Gminy Radowo Małe oświadczył, że pracownicy są przeszkoleni z zakresu ochrony danych osobowych.

Akta kontroli 136

13. Realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych:

- w dniach 15-16 marca 2018 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Radowie Małym,
- w dniu 14 marca 2018 r. w Urzędzie Gminy w Radowie Małym.

l.p.	zalecenia z kontroli przeprowadzonej w dniach 15-16 marca 2018 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Radowie Małym	uwagi o realizacji
1.	potwierdzić przekazanie okresowej sytuacji rodziny podmiotowi organizującemu pracę z rodziną – art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Zalecenie jest realizowane. Okresowa ocena sytuacji rodziny jest przekazywana podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.
2.	w planie pracy z rodziną zawierać przewidywane efekty – art. 15 ust. 3 ustawy	Zalecenie jest realizowane. Plany pracy z rodziną zawierają przewidywane efekty.
	zalecenia z kontroli przeprowadzonej w dniu 14 marca 2018 r. w Urzędzie Gminy w Radowie Małym	uwagi o realizacji
1.	zachować ciągłość opracowania i realizacji programów wspierania rodziny	Zalecenie nie zostało zrealizowane. W okresie od 1 stycznia do 28 maja 2020 r. w gminie nie było programu wspierania rodziny.
2.	utworzyć placówki wsparcia dziennego – art. 176 pkt 3 lit. c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Zalecenie jest realizowane. Od 27 października 2021 r. na terenie Gminy Radowo Małe funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego w Rogowie.
3.	sprawować kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną – art. 28a ust. 1 ustawy	Zalecenie nie zostało zrealizowane. W kontrolowanym okresie nie prowadzono kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną.

Akta kontroli 137-138

Dwa zalecenia pokontrolne:

- zachować ciągłość opracowania i realizacji programów wspierania rodziny,
- sprawować kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną – art. 28a ust. 1 ustawy

nie zostały zrealizowane.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych (...) podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł”.

Podsumowanie ustaleń kontroli

stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości	1) brak gminnego programu wspierania rodziny w okresie od 1 stycznia do 28 maja 2020 r., 2) brak potwierdzenia, że plan pracy z rodziną został sporządzony we współpracy z członkami rodziny (2 przypadki) oraz w konsultacji z właściwym pracownikiem socjalnym (3 przypadki), 3) brak potwierdzenia, że plany pracy z rodzinami, z których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, zostały sporządzone we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz skoordynowane z planem pomocy dziecku przebywającemu w pieczy (2 przypadki), 4) brak kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówką wsparcia dziennego
przyczyny stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości	– niedopatrzenie, – błędna interpretacja przepisów,
skutki stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości	– niewystarczające wsparcie dla rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, – błędy formalne
osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości	Wójt Gminy Radowo Małe, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Radowie Małym, asystent rodziny
uprawnienia jednostki kontrolowanej	zgodnie z art. 197d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania
wpis w książce kontroli	24
wystąpienie otrzymują	1) Wójt Gminy Radowo Małe 2) a/a

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Radowo Małe w zakresie wspierania rodziny

wydają zalecenia:

znaczące:

- 1) w przypadku każdej rodziny, z której dzieci przebywają w pieczy zastępczej, opracowywać we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej plany pracy z rodziną, które będą skoordynowane z planem pomocy dziecku zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

zwykłe:

- 1) zachować ciągłość w opracowaniu i realizacji gminnych programów wspierania rodziny w myśl art. 176 pkt 1 ustawy,

- 2) w każdym przypadku plan pracy z rodziną opracowywać we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym przeprowadzającym wywiad w rodzinie, tak jak stanowi art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy,
- 3) sprawować i dokumentować kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego zgodnie z art. 28a ustawy.

W przypadku braku zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

.....

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

Właściwe podpisy na oryginale.